

Een paar weken geleden is officieel, met minister De Boer erbij, de sanering van de vuilstort op de Diemerzeedijk in werking gezet. Alhoewel vorig jaar vele slangen zijn gevangen bij de reddingsactie (zie nieuwsbrief 11) ben ik dit jaar nog steeds bezig op de vuilstort slangen te vangen om ze op een veiliger plek, een ruige strook land langs de vuilstort, uit te zetten. Slangen worden hierbij gesexed, gewogen, gemeten en gefotografeerd. Hopelijk zal deze vergaarde informatie meer duidelijkheid geven over de gevolgen van het verplaatsen van ringslangen. Op en langs de vuilstort komen opmerkelijk veel jonge, en maar weinig volwassen ringslangen voor. Dit jaar ving ik zes volwassen slangen en vijftien subadultjes, waarvan er zes vorig jaar zijn geboren. Het vinden en vangen van kleine

slangetjes is logischerwijze moeilijker dan volwassen slangen: kleinere beesten heeft men minder snel in de gaten dan grotere. Daarbij komt dat kleintjes sneller opgewarmd zijn door de kleinere lichaamsinhoud/lichaamsoppervlak verhouding en zonnen dus relatief korter; maar aan de andere kant koelen ze ook sneller af! Jonge dieren doen nog niet mee aan de paring in het voorjaar, wanneer volwassen slangen minder schuw zijn en makkelijk zijn waar te nemen in de buurt van de overwinteringsplaats. Een verschil in habitatkeuze tussen volwassen en jonge dieren is me nog niet opgevallen, er zijn echter aanwijzingen in de buurt van Amsterdam dat jonge en volwassen slangen in een zekere mate gescheiden leven.

foto: Gemeentearchief Amsterdam

Pieter de Wijer met twee juveniele ringslangetjes op de Diemerzeedijk

Tijdens het zoeken naar jonge slangetjes is het noodzakelijk om het zoekbeeld en de zoekmethode aan te passen. Kleine dieren hebben maar een heel klein zonnig plekje nodig. Bij wijze van spreken kijkt men nu voor een rijksdaalder in plaats van een hondedrol (menigmaal begon mijn hart bij het zien van een dergelijk object sneller te kloppen). In dicht struikgewas is het daarom het beste om

met de zon in de rug alle kleine openingen waar de zon doorkomt af te zoeken. Een gevolg van het zoeken naar het kleine grut is dat een bepaald oppervlak veel nauwkeuriger en intensiever "gescand" wordt. Men loopt hierbij langzamer en voorzichtiger door de vegetatie dan bij het zoeken naar volwassen beesten.

foto: Pieter de Wijer

Naast het bekende afzoeken van overgangen in vegetatiestructuren -bijvoorbeeld overgang hoog riet en laag gras- is er een tweede succesvolle methode voor het vinden van jonge slangen die ik toepas op de ruige strook langs de Diemerzeedijk. Daar zijn grote stukken dichtgegroeid met riet, gras, brandnetels, en/of struiken. Op die plaatsen met zonschaarste creëer ik -niet te grote- zonplekjes door met een kapmes een looppaadje aan te leggen (zie foto). Zo krijg ik voor elkaar dat de slangen gaan liggen op een plek die niet zij maar ik heb uitgekozen. Toen ik onlangs een plek bezocht waar ik de methode toepas (beschut met manshoge brandnetel, wilgeroosje en riet, gelegen naast een watertje) bleek alles weer volgegroeid te zijn. Na het looppaadje weer vrijgemaakt te hebben keerde ik twee uur later terug om, tot mijn verbazing, meteen al twee slangetjes te zien liggen in de zon.

Aangelegd paadje in dichte vegetatie, Diemerzeedijk

foto: Pieter de Wijer

Subadulte ringslang, 35 cm, Diemerzeedijk